Anul IV. Cluj, 10 Februarie n. 1906. Nr. 5.

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„ 1/2 „ 1 „ 60 „
„ 1/4 „ — 90 „
ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
„ 1/2 „ 3 „
—o—
Numeri singuratici se vênd în Cluj cu 5 fileri, într'alte locuri cu 6 fileri.

Rĕvașul

INSERȚIUNILE se plătesc după mărimea locului ce ocupă; fiecare cm. □ costă odată 10 fil., de 2 ori 8 fil., de 3 și mai multe ori 6 fileri.
—o—
ADRESA:
„RĔVAȘUL"
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU | Apare în fiecare Sâmbătă | Intemeietorul foii: Dr. E. DĂIANU

Lenea noastră.

II.

Năcazurile și pârdalnica de sărăcie ne vor băga mințile în cap și ne vor sili să înțelegem rostul și însămnătatea hărnicii și în lucrurile mai mici. Că ce dobândă curge din acestea lucruri, ne-o arată îndestul de lămurit pilda neamurilor, cu cari întâmplarea și vrerea vremilor ne-a ortăcit la trai.

Veți întreba poate, că ce-s aceste lucruri și treburi mici? Să vi le înșir pe degete, nu-mi dă răgaz vremea, dar a bună sama, că fiecare dintre d-voastră, cinstite gazde, le știe și le poate ghici. Să se pună numai ori și care în mijlocul curții și să-și rotească ochii în jur și într'o clipeală de ochi va cunoaște trebile mici, de cari vorbesc. La dreapta un grajd hârbuit, un car deschiat, niște cotețe descoperite ori alte olături risipite ca făina orbului; la stânga niște vituțe amărâte și hămisite, de dau în nas de necurățenie și negrijă; la spate o grădină plină de cucute și alte tufării netrebnice, cu știr, în loc de ceapă și cu mătrăgună în loc de curechi. Și mai sunt o sumedenie, dacă ai sta să le scoți pe toate la iveală. In casă încă nu merg lucrurile strună, căci găzdoaia, fie-i spre cinste, nu se cam spetește cu prinsul și cu lucrul. La ce atâta hărnicie și zor la lucru, când o poți duce pufăind în pipă, ori îmblătind cu cumetrele la verzi uscate. Ne spetim vara destul cu lucru, iarna e a hodinei și a somnului. Și așa hodinim, mâncăm bine și dormim cât zece, iar găzdăcia și agonisal ni-se duce cu plutele: azi una, mâne alta, azi piere o vită din negrijă, mâne se hurluie casa de netocmită. Căci, zeu, fie gardul cât de bun și de întărit, dar la o vreme tot are lipsă de proptă. D'apoi lucru și unealta, ce o folosești zi de zi, să nu aibă lipsă de îngrijire și pază bună? La ce ai, trebue să ții, ca la ochii din cap. Și un capăt de ață încă-i ban, pentru cel ce știe ce însamnă cruțarea și hărnicia. Azi treci cu vederea un lucru, mâne altu și la adecă te trezești, că spărtura abia văzută la început și-a făcut gaură hăt mare și că sărăcia, ce-ți rânjia ieri numai dela poartă, azi e doamnă și stăpână în casa ta.

Așa merge treaba cu lucrurile mici și cu trebile prea mărunte, vezi Doamne, pentru gazde ca noi, pe cari le avem și a căror lipsă ne arde la degete. Să nu vă înșele firea și gândul, că doar am fi mai cu suflet pentru lucrurile mici, pe cari nu le avem, pentru cele cu mult câștig pentru cei ce le săvârșesc și le fac? Nu-mi fac și nu-mi isprăvesc lucrurile ce-mi ating trebuințele zilnice, necum să mă mai învăluesc și cu altceva. Macar Doamne, bine ne-ar prinde. Câte izvoare de câștig nu sunt, de cari pe noi nici în ceafă nu ne doare. In vreme ce neamurile cele mai cumințl ca noi, sasul bună oară, se străduiesc de a se îmbogăți în toate chipurile și pe toate căile cu putință, lucrând și muncind într'una, — noi trândăvim, îndestulindu-ne cu un trai mai uscat și cu muncă mai puțină. Rămânem împetriți în obiceiurile moștenite de lene și nepricopseală, fără să ne sfărâmăm capu cu acea, că azi n'o mai poți mâna ca mai de mult, că trebuințele traiului s'au în-

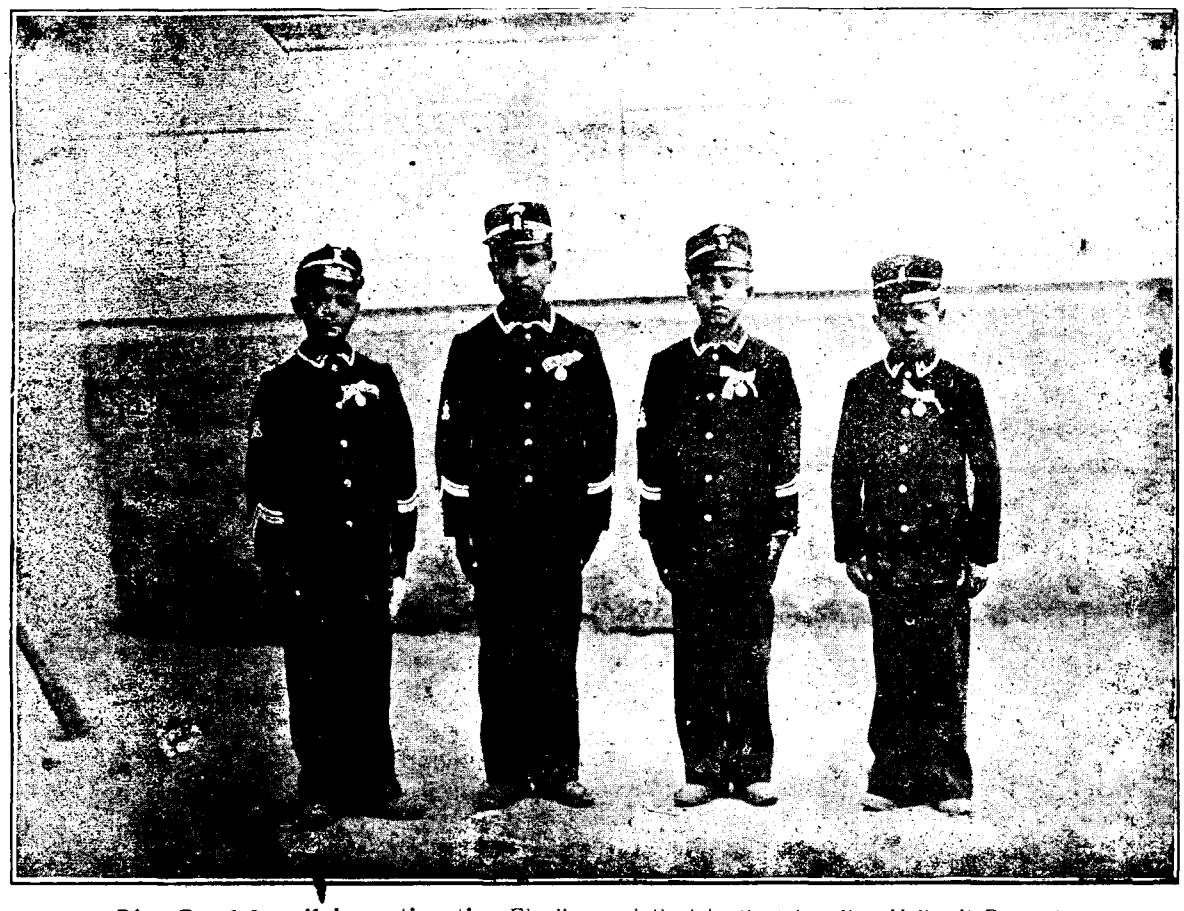

Din »Roadele milei creștinești«: Elevii premiați ai institutelor din »Valle di Pompei.«

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FOIȚA RĔVAȘULUI.

Rĕvaș către un prinț.

Flăcăii de la regimentul *»26 Rovine«* din România au trimis prințului Carol cel mic al României un foarte gingaș răvaș în versuri, din care reproducem următoarele strofe:

Iți scriem azi, Măria-ta,
Flăcăii din Rovine...
Și să ne ierți... că de 'ndrăznim,
E, că ni-e drag de tine!

Noi te-am văzut numai pozat
Colea 'n abecedare...
Așa cum ești de mititel
Și 'n țoale militare!

De-o fi război, cu noi să mergi —
De moarte nu ne pasă —
Te apărăm, flăcăii toți
Din »douăzeci-și-șasă!«...

Și de-om peri ne-om mângâia
Că Tu, prin foc, năvalnic
Peste mormântu nost adânc
Pe murg îi trece falnic...

Și-om trăsări, când glorios
Ne-i săruta Tu steagul —
Și popa ne-o ceti la cap
Nălțind spre cer toiagul!

Măria-Ta, măcar că 'n mâni
Oțelul rugineşte;
Dar' dorul vitejii 'n piept
La noi mai aprig crește...

O, cum am vrea să ne 'mbătăm,
In foc de praf de pușcă...
Și să privim cum, fulgerat,
Vrăjmașul țărna mușcă!

... S'ajungi, Măria-Ta, cărunt!
Te-aibă 'n pază, Sfinții —
Și-atunci, cu-ai nostri fii să lupți,
Cum s'au luptat părinții....

Dintr'un ziar.

Moci, 1 Ian. 1906.

Se crede, că dacă o familie se mută într'o nouă casă, are să moară în curând cineva din familie. Acest gând mă bate rău acum, când îmi iau cabalicul meu literar, — câtă sărăcie am și eu! — și mă adăpostesc cu el în coliba, ce se schiamă foiță a »Răvașului«. — Ales, că-s singur cuc, numai cu o spuză de gânduri, ce rod la minte ca și carii în scândură și astfel primejdia peirei numai asupra bietului meu cap poate cădea. O presimțire mă paște... De ce am și părăsit eu vechiul cortel! Mi-a fost oare strâmt acolo? Mă pișcau stelnițele? Ori huruitul trăsurilor îmi tulbura pacea somnului de dimineața? Nu, nu, nu! Nimic din acestea. Toate îmi erau pe plac acolo. Cum să-ți fie strâmt, unde ai voie să te dai peste cap în toate direcțiile vântului! Stelnițe? Stelnițele nu pișcă, decât noaptea, la întunerec. Fără de aia, nici nu cred să fi fost bidigănii de acelea în cortelul meu; nu mă supăra acolo nimeni, puteam să fac, ce-mi tihnea, în dragă voe. Nici huruitul de trăsuri, grăbite în alergare nici zgomot de lume în zolire și cu daraveri. Nu nimic nu speria liniștea încremenită a acelui colț.

Doar tocmai pentru răgazul și singurătatea ce cât colo îmi făgăduia să mi le dee, îl alesesem mâne se vor împlini cinci luni. Pusesem gând să mă feresc de zbrujii (alții zic: valuri) lumii, să-mi dapăn zilele, trăind muncii în farmecul visurilor și planurilor mele. Nu înzădar am cetit doar vre-o sută de romane! Și de alta, pe terenul simțemintelor mele tocmai atunci se săvârșise o puternică »renaissance« — ce mai lipsea, deci, decât dorul unui ungher ferit de lume, unde... etc.

Insă, o vai, ce veșnică și cumplită e desamăgirea capetelor cu mintea tinerească! Din întâmplare și al meu e de acest fel și prin urmare ce desamăgire mă făcù și pe mine mai bogat cu o esperiență. Batăr de m'ar fi făcut cu două!

Trecu ce trecu și mie începu să-mi fie urât, de liniște și singurătate. Apoi iar trecu cât trecu și o groază adâncă mă apucă de tot ce era pace, pustiu și încremenire. Nu mă lăudam de loc bine cu libertatea berechet. Ocuparea cu mine însumi, deja îmi făcea scârbă. Imi venia par că să zbier în urechile oamenilor, să adulmec cu ochii și să zdrobesc tot ce nu puteam vedea în ochi, purtând frica răsplătirii, să nu-mi fie atât de largă casa, să fiu nevoit a mă îmbulzi printre bolovani de oameni, să mă piște stelnițele! (Atunci le prind mai de grabă.) Prinsei a urla și a mă zvârcoli, dar în casa mea plină de romantizm mut, nimenuia nu-i păsa de mine. Și mă durea, că nu-s luat în samă de lumea, pe care, adineori, eu singur o ocolisem. Pentru visurile și planurile mele nu-mi mai era de ajuns bolta creerilor mei. Jinduiam să mi-le asculte mulți-mulți și cu gurile căscate să dee din cap minunați de strălucirea grăirii mele. Pacea stătea să mă sugrume

mulţit şi că numai munca fără răgaz, pusă'n toate lucrurile, ne poate mântui de rele şi ne poate îmbunătăţi soartea.

Pomăritul, stupăritul, împletitul de corfe, legumăritul ş. a. sunt îndeletniciri cu frumoase dobânzi, cu cari însă noi nu suntem nici pe departe împrieteniţi. Pe când alţii îşi împlinesc lipsele căsii numai din venitele astor fel de îndeletniciri, netrebuind să-şi scurteze din găzdăcie, pe atunci noi pentru lipse cât de neînsemnate, suntem nevoiţi să ne întindem la vite sau la bucate. In grădinile noastre găseşti — cucute, dar poame nu, — noi poamele le cumpărăm cu bucate scumpe. In loc de straturi cu legume vezi buruiene rele, — pentru legume dăm bani şi grâu. Găzdoile au alte isprăvuri de încurcat, n'apucă să-şi mai peardă vremea şi cu straturile. Pe toate mărunţişurile acestea, de cari nu ne putem lipsi, se duc o grămadă de bani. Dacă ne-am deda să ni-le pregătim noi, dacă gazdele căsii s'ar mai scutura de lene şi nelucrare pe timpul iernii, ori pe timpul verii când nu suntem cuprinşi cu lucrul câmpului şi dacă găzdoile noastre ar fi puţin mai harnice, mai împuţinând din cele sfaturi cu cumetrele gureşe şi obicinuindu-se cu mai mult lucru şi direticare prin casă şi grădină, — atunci bănişorii şi bucatele ne-ar rămânea acasă, am avea şi noi parte de un trai mai cu belşug şi de zile mai bunişoare.

»El este Domnul«.

— Conferenţe pentru inteligenţi. —

De Dr. Ottocar Prohászka.

(Continuare şi fine.)

Iată concepţiunea creştină despre lume. Pe urmele ei e suflet şi spirit, energie şi virtute. Ea pune pe arena lumii suflete şi le creşte întru eroi: apostoli şi mucenici.

D-zeu a aşezat în lume oameni neliniştiţi; după cuvântul sfântului Augustin: neliniştită este inima noastră până nu se odihneşte întru tine Doamne; suflete neliniştite, pe cari nu-i încape pământul; cari se doresc în stele, cari necontenit se doresc şi dincolo de stele.

Aceasta nelinişte este străduinţa spiritului; puterea expansivă, creatoare a vieţii, dorul vieţii alcătuitoare şi lucrătoare. Unde nu se simte aceasta, acolo hodinesc; acolo şi spiritul s'a dat hodinei; acolo nu există individualitate, nu există geniu. Acolo toate-s late şi spălate, ca şi câmpiile de urez din China, cu canalurile lor măsurate.

Da! — ca să aduc un esemplu — poporul chinez şi geniul lui este *par excellence* geniu necreştinesc. E isteţ, harnic, învăţat, dar materialist. A avut de mult tipografie, praf de puşcă, hârtie, ac magnetic, dar nimic nu i-au folosit. A avut hârtie, dar n'a avut om, care să scrie pe ea lucruri vrednice; a avut ac magnetic, dar n'a fost cine să călătorească pe mare mai departe de jurul malului; a avut anale, dar n'a avut istorie; a avut enciclopedie, dar li-a lipsit ştiinţa; au avut praf de puşcă, dar toţi i-au bătut. Pentru ce? Pentrucă au suflet banal. In spiritul lor nu se simte dorul veşniciei; viaţa lor nu o avântă farmecul vieţii de veci; sunt suflete de robi.

Dar noi nu suntem oare slugitori? Doar şi noi mărturisim: *Domn este* şi cine-i va sta împotrivă? Da, şi noi suntem şerbitori; dar intrebarea cea dintâiu a catechismului încă respunde la aceasta obiecţiune: suntem zidiţi ca să slugim lui D-zeu şi prin aceasta să ne fericim. Robia noastră faţă cu D-zeu este robia florilor, cari se pleacă spre soare, este robia rădăcinilor, cari se umilesc supt pământ; este robia artiştilor, intru care mestecă văpselele şi imitează liniile şi colorile idealului. Robia noastră este desvoltarea omului deplin, desevârşit, nobil; pentru că a »slugi lui D-zeu este a împăraţi.« Floarea, care se abate de la soare, ca să fie liberă, se vestezeşte; rădăcina, care se ridică cu mândrie din pământ, se usucă; artistul, care nu pândeşte, ca un rob, colorile şi ritmul liniilor idealului seu, remâne pe jos; nu ajung la viaţă, nu ajung la frumseţă.

Sclăvia noastră este o conştienţă regală. Când pretorul roman întreabă pe s. Agatha, că de ce ţinea ea, fată nobilă de Roman, cu creştinii cei de rând şi nemernici, clasica fică a Greciei respunde: »Multo praestantior est christianorum humilitas et servitus regum opibus ac superbia« slujirea umilită a creştinilor e cu mult mai pe sus, decât fala şi averea regilor. Robia noastră este *capodopera* lui D-zeu, pentrucă prin noi, prin virtuţile şi luptele noastre vrea să se preamărească. »Sluga mea eşti tu, în tine mă voiu proslăvi«.

Cu drept cuvânt; pentrucă este oare floare mai frumoasă ca şi o inimă cu virtuţi? este oare stea mai strălucitoare, ca şi sufletul aprins, de apostol, de martir? In zădar aţi căuta mai strălucite şi mai frumoase decât acestea. Şi dacă *«Ceriurile spun mărirea lui D-zeu«*, cum zice psalmistul, de bună samă cea mai mare slavă a lui D-zeu sunt ceriurile lumii spirituale, unde după acelaş cuvânt al scripturei sufletele alese sunt »stele strălucitoare în toate veşniciile«. Nu e adevărat oare cuvântul sfintei Agatha, că robia lui D-zeu e mai mult decât slava regilor? Cum să nu, când ea ridică pe om la glorie vecinică.

Prin urmare, Domnilor, să nu trecem nepăsători şi nesimţitori pe lângă chipul sublim al lui Christos, care propoveduieşte stăpânirea lui D-zeu, să nu îndepărtăm de pe orizontul nostru credinţa vieţii de veci. Unde nu este viaţă de veci, acolo viaţa vremelnică conştientă e un chin fără rost, fără scop. Rea destul pentru desvoltarea pesimizmului acea moarte, după care nu mai urmează viaţă. O astfel de viaţă n'are soare, n'are senin, sufletele vestejesc, inimile se'mpetresc, înghiaţă. Să ne refugiem din acest întunerec rece sub steagul lui Isus Christos! Pe scutul nostru să strălucească devisa archangelului Mihailă, purtătorul de învingere: *Cine este ca D-zeul nostru?* Şi la întrebarea sceasta viaţa noastră să răspundă: *Nu este Domn, ca şi D-zeul nostru.* Lui ne închinăm, ca prin el să ne proslăvim!

Trad. **Dr. E. Dăianu.**

şi liniştea să mă înăduşe! Iar asta venia aşa fără voie, aşa pe nesimţite, de mă pomenisem şi cu răsturnarea sufletului meu, fără să-mi ştiu da samă ce şi cum. Pe semne cel ce nu-şi strămută poruncile, e rânduit să fie aşa. Apoi şi băeşii, ce sapă în sufletele oamenilor, zic că taina sufletelor mari nu o pătrunde minte omenească.

Gonit de încleştarea simţământului, a cărei povestire abia că am încheiat-o, m'am hotărît să mă mut dintre păreţii, a căror »linişte materială« deşteptase neliniştea sufletului meu. Cercai un punct mai înalt, de unde să fiu zărit mai în pripă, un târg unde să mă ghiontesc cu tot natul — dându-i astfel de ştire, că eu simţesc în mine o vlagă şi mă mână voinţa de stâncă. La locuri ca acelea însă e greu să ajungi. Obosit în căutarea buimacă, fui silit să poposesc în calea-mi, şi mă aşezai în aceasta casă, la odihnă. Aci tot e mai multă zarva, lumea şi chiotele opintirei.

Câtă vreme voi zăbovi aci, odihnând, îmi fac socoteala. Las să mă împresoare gândurile... Ce nume să pun acelui simţământ, ce mă împinse din halul îndestulirei de sine? Lumea, abună samă, o să-i zică ambiţie deşartă ori vanitoasă, râvnă de senzaţie. Frângă-şi limba lumea! Ea totdeuna păcatele ei îşi vede în singuratic. Ţinta mea e sublimă, e sfântă, e feciorelnică! Acuş iar voi purcede mai departe cu pulpele împetrite şi cu inima mascată. Şi nu voi da înderăpt de să ştiu, că toate guriile mi se vor pune în cale, să ştiu, că ceriul s'ar prăbuşi asupra mea. Căci dacă eu mă zbat să apuc în fruntea tuturora, o. fac din dragoste curată: să deschid norodului zările dalbe spre bine şi noroc!

»Dorite« cetitoturule! Ca să înţelegi aceasta alegorie ironică, croită după mine, dar pentru alţii, mulţi, trebue să ştii, că mai nainte în »Gazeta de Dumineca« mi se publicau aceste pagini, din ziar. Acum ia şi citeşte dela început, ce am scris.

Sever C. Dan.

Crestături.

— **Reşedinţa episcopească** din Oradea-mare a fost bogat luminată într'una din serile trecute. In bogăţia de lumină 300—400 de oaspeţi aleşi au admirat frumseţa dinlăuntru a acestui palat al bisericei noastre şi în jurnalele din Oradea-mare şi de aiurea, în cele ungureşti, ca şi în cele româneşti, au resunat cuvinte de neîntrecută laudă din acest prilej la adresa fericitului stăpân al acestei rezidenţe. Cu drept cuvânt Ilustritatea Sa, care şi-a vădit şi în dimensiunile şi în împodobirile acestei case concepţiunile mari ale sufletului seu, a ştiut să dee şi ospitalităţii, care trebue să distingă pe un arhiereu, dimpreună cu celelalte virtuţi, teologice şi sociale — o formă nouă, originală şi plăcută. Nu dă mese, unde sute de persoane să se aşeze a consuma oare întregi, apoi a toasta câte şi mai câte, şi în fine a repet aceeaşi operaţiune de mai multe ori într'un an. Ci eată deschide odată în an largi porţile rezidenţei şi primeşte 3—4 sute de oaspeţi, ca să vadă şi să cunoască această rezidenţă a episcopului românesc şi să vadă că şi reprezentantul Românilor este ceva, când e vorba de a preţui factorii societăţii, cari diriguesc sufletele.

In frumoasa rezidenţă, care întrupează stilul renaşterii, adese am trecut din sală în sală, admirând, în linişte absolută, părţile şi întregul frumseţei ce se revarsă din bielşug asupra sufletului. Tot ce este în aceste sale e »în stil« cum se zice. Fiecare bucată de mobiliar, fiecare perdea, ori măsăriţă, e în conformitate cu întregul din care face parte. Numai în salonul cel mare veneţian, pe o masă, am văzut ceva *a parte;* era *Albumul artistic* din *ornamentica română* a d-lui D. Comşa, care departe de a conturba armonia, o devăvârşia, punând creaţiunile poporului românesc, vii si înviorătoare, ca într'un cadru potrivit, în acest palat de strălucire regală.

Acum, când serata cea strălucită a pus viaţă şi sgomot elegant, în saloanele, ce propoveduiau altfel cu solemnitatea sublimă a tăcerii mistice, se relevă din partea raportorilor, că înfăţoşarea stăpânului casei a fost princiară, şi cu condescendenţa sa, a cucerit toată lumea. Dar mai era un moment care ca şi *Ornamentica română* a pus o notă curat românească alăturia de tonul sombru şi regal al intregii societăţi elegante, şi care asemenea a atras atenţiunea observatorilor. Era sora dulce a Ilustrităţii sale, Todorica cea isteaţă, de la Teiuş, care purta cu fală proprie ardelenească frumosul seu costum ţerănesc de pe *Mureş*, în mijlocul eleganţei de stil măsurat a domnilor şi doamnelor, ce o împrejmuiau şi admirau, pentru simplitatea sănetatea şi frumseţa fiinţei sale româneşti. —

Eată în miniatură chipul neamului românesc în concertul lumei culte. Cine va înţelege întreagă gingăşiaşi însemnătatea acestui moment primejduit a se pierde în mulţimea detailurilor, va înţelege rostul şi menirea acestor manifestaţiuni, cari de altfel pe unii i-ar nedumeri sau i-ar confunda. Biserica românească şi ţeranul românesc sunt temeliile esistenţii noastre? Acestea ne vor susţinea şi în viitor. Armonia lor e garanţie viitorului nostru.

— **Un sfat binevoitor** a dat ministrul unguresc de culte grăniţerilor năsăudeni. Acest ministru n'a aflat de bine să aproabe bugetul fondurilor grăniţereşti pe anul 1905, cu toate că socotelile sunt purtate în cea mai bună rânduială. D-lui nu află de întemeiate ajutoarele votate şcoalelor din mai multe comune grăniţereşti, fiindcă după buna d-sale socoteală fondul şcolastic nu e în stare de a face faţă la atâtea cheltuieli ce le-a luat asupra sa prin susţinerea şcoalelor ce le are. De aceea sfătuieşte, ca fondul, în virtutea drepturilor ce le are, să *desfiinţeze şcoalele* din Năsăud, Borgoprund şi Monor. Faţa părintească a acestor fel de sfaturi binevoitoare o înţelegem. Lumina răspândită de şcoalele noastre e ghimpe pentru inima ministrilor de instrucţiune.

— **Predicele lui Petru Maior de Dicio-Sân-Mărtin,** fost paroch al Reghinului şi protopop Gurghiului apar în ediţie nouă cu litere latine. Faptul e de importanţă culturată. El ridică de nou pe marele luceafăr al literaturei noastre, pentru că aşa a ştiut scrie încât şi după 100 de ani e gustat, poate cu mai multă plăcere de cât la vremea sa. Dar înseamnă şi pentru noi ceva. E un nou semn pentru curentul literar ce se desface înstăpânindu-se peste toate inimile. Petru Maior prin limbajul seu verde românesc ca şi prin sentimentul seu, e înrudit vechiu curentului din vorbă. Dacă el va cuceri inimile preoţilor, cari din nume îl laudă şi admiră cu toţii, se va produce o renoire culturală de mare preţ.

Acum când *Păstorul Sufletesc* deşteaptă pe preoţi la conştiinţa datorinţelor lor de păstori ai marei turme, predicele acestea vor fi bine venite; şi e o fericită coincidenţă, că fără să ştie unele de altele aceste publicaţiuni înrudite au eşit deodată. Incă în Iunie a. tr. s'a luat hotărîrea pentru retipărirea cu litere latine a *Predicilor.* Dar tipărirea a mers încet, numai cum s'a întâmplat să slugească timpul. A fost o lucrare de umplătură. Totuşi apare tocmai la bună vreme. Importanţa retipărirei o apreţiază editorul în următoerele:

Tipărirea de nou, cu litere latineşti, a predicilor celor foarte frumoase, de vestitul protopop *Petru Maior,* se datoreşte unei împrejurări de rând, dar urmăreşte şi un scop mai înalt. Era vorbă, ca să dau tipografului nostru de lucru pentru lacunele ocupaţiunei sale. Dacă am ales înse anume aseasta carte pentru retipărire, am făcut'o, cu anumită intenţiune, ca să desgrop din pulberea uitării aceste mărgăritare de gândire creştinească şi de simţire românească, cari strălucesc întru tot farmecul limbei noastre româneşti, aşa cum s'a sfinţit ea în slujba sfintei biserici.

Generaţia de acum a clerului nostru nu mai citeşte bucuros cu litere cirile; unii din fraţii preoţi mai tineri abia le cunosc. Nu laud aceasta stare, ba o regret; dar trebue să ţinem samă de ea.

Nu ni-se cade noue să uităm comorile străbune, dacă acelea se şi acoper cu o haină învechită. Mai ales nu atunci, când ale noastre înveşmintări sufleteşti ne înstrăinează tot mai mult dela adevăr. Trebue să ne dăm samă, că ne-am prea îndepărtat cu gândirea, dar mai ales cu *graiul,* de poporul căruia suntem puşi povăţuitori. Prin cultivarea ideilor de latinitate, foarte fru-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

moase şi drepte, am căzut în esagerări, cari ne pot duce prea departe. Prin cultivarea ştiinţelor, cari au împodobit biserica noastră în mijlocul neamului, ne-am espus primejdiei de a nu mai grăi pe înţălesul poporului, care este însaşi marea biserică ascultătoare.

Stăruind noi şi mai de parte pe cărările slăvite ale măriţilor luceferi, cari au luminat în trecutul bisericei noastre, trebue să părăsim rătăcirile, în cari am căzut, şi să revenim la limba dulce românească a sfintelor scripturi vechi, şi lăsând la o parte limba de savanterie nepotrivită şi neînţeleasă, să căutăm a întra în curentul modern al limbei româneşti, vorbind verde româneşte pe *înţălesul tuturor*. In scopul acesta să ne luăm de călăuză pe aceia, cari au fost deşteptătorii neamului, şi între ei pe protopopul Reghinului: *Petru Maior de Dicio-Sân-Mărtin*, care deşi cel mai învăţat între ai săi, nu s'a îndepărtat cu nimica de sufletul poporului şi limba lui.

Iată de ce am îngrijit retipărirea aceasta, întru toate la fel cu ediţia dela 1811, neschimbând nici un cuvînt. Puţinele cuvinte eşite azi din uzul de obşte, ori schimbate nitel, uşor le va putea suplini cu altele fieşte care cetitor. La sfîrşitul volumului altfel voiu tâlcui, în ordine alfabetică, toate acele cuvinte, pe cari pietatea faţă de măritul autor îmi spunea să le păstrez acî în tocmai.

Cluj, 25 Ian. n. 1906.

Dr. Elie Dăianu.

DE PESTE SĚPTĚMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Au mai binevoit a dărui:

Nr. 292. Maria Chiherean, Cluj, 2 cor.

Nr. 293. Nic. Petru, preot în Görgény-Szt.-Imre a colectat dela Clara Veber, Irina Boeriu şi Iuliana Kertész — câte 2 cor. la olaltă 6 cor.

Nr. 294. Ioan Bochiş, în amintirea părintelui său rep. Bochiş sen. preot in Topa-S.-Craiu, 10 cor.

Nr. 295. Maria Cadar, din Cluj, 2 cor.

D-zeu să le răsplătească cu darurile sale bogate.

— **Pentru biserica din Aiud** se adună frumoase sumuliţe în bisericile din protopopiatul Clujului. Semn, că pe când va veni la rând colecta pentru biserica din Cluj, poporul din jurul Clujului va da frumoasă dovadă de jertfă.

S'au mai adunat, din *Aghireş*, la stăruinţa on. paroch *Ioan Mihalca* 20 cor. şi 46 fileri.

Din *Apahida* s'au adunat 11 cor. 60 fil. de către on. dn Eliseu *Moga*. Au dăruit următorii: Eliseu Moga, Gligor Naciu, Gligor Ilui, Dimitrie Măcicăşan — câte 1 cor.; Vasilie Moldovan, 2 cor.; cu discul s'au adunat 5 cor. 60 fil.

Din *Tic* s'au strâns 7 cor. 40 fil. dela următorii:

Remus Roşca, 1 cor.; V. Fergethe, preot gr.-or., 30 fil.; Lucreţia Pop, 1 cor. 40 fil.; credincioşii gr.-cat. din Tic, 1 cor. 60 fil.; Kohn Lőrincz, 40 fil.; biserica gr.-cat. din Tic 2 cor.; Petru Puşcaş, 30 fil.

Din *Topa-Sâncraiu* ne-a trimis on. dn Ioan *Bochiş* 32 cor. 20 fil. dela următorii:

Dna văd. Lazar Andrei, 10 cor.; Intru pomenirea reposatului Ioan Bochiş sen. preot, Lazar Gafia, Simeon Sotelecan, câte 2 cor.; Ioan Bochiş jun. şi soţia Virginia Popescu, Samoilă Mureşan şi soţia, Iacob Gresdău, Ştefan Zoran, Maria Murăşan I. Nicolae, Ioan Murăşan Goriţia, Maria Iolan, Pavel Rus cu soţia Maria, Parasca Lică, întru pomenirea rep. Lazar David — câte 1 cor.; Ioan Nemeş I. Toader, 60 fil.; Ioan Duca, înv. Alex. Gresdan, I. Cozar I. Iacob — câte 40 fil.; Toader Murăşan Făt, Ana Murăşan, Nastasia Bria, Samoilă Rus — câte 30 fil. Petre Bria, Elia Pop, Nastasia Murăşan, Toader Murăşan, Ana Lazar, Samoilă Crişan, Maria Cioglolaş, Maria Nemeş, Maria Mocan — câte 20 fil.

— **Membrele »Reuniunei femeilor române din comitatul Hunedoarei,«** precum şi toţi aceia, cari se interesează de înaintarea şi cultura femeii române, prin aceasta se convoacă la *Adunarea Generală* ordinară ce se va ţinea Mercuri, la 1/14 Faur. 1906, la 3. oare d. m. în localitatea Casinei române din Deva. La ordinea de zi, va fi, între alte obiecte, şi alegerea comitetului, pe un nou period de trei ani. Deva, la 31 Ianuarie 1906 n. Elena Pop. Hosszu-Longin, prezidentă. Dionisie Ardelen, secretar.

— **Din Blaj**. S'a înfiinţat un nou post pentru Archidieceză, postul de *inginer archidiecezan* la care, precum scrie »Unirea«, a fost numit dl Ioan F. *Negruţiu*, inginer la căile ferate în Kaposvár. Societatea meseriaşilor şi-a ţinut Duminecă obicinuita serată literară, a cetit d-l Al. Ciura.

— **Despărţământul Sibiiului** îşi va începe în 2 Febr. şirul conferinţelor publice. Conferenţele se vor ţinea în sala festivă a Casei naţionale. Incepătorul va fi dl Dr. J. Lupaş. Subiectul conferinţei e: »*Un capitol din istoria jurnalisticei româneşti ardelene*«.

— **Corfescu,** cunoscurul baritonist dela »Teatrul naţional« din Bucureşti, a cântat Mercuri sara pe scena teatrului de aici, în opera »Lucia de Lammermoor«. Figura d-sale impunătoare jocul de actor stăpânit şi vocea d-sale de baritonist puternic a lăsat în umbră pe mititei actori de aici. D-l Corfescu va mai cânta câteva seri.

— **Situaţia politică** iară s'a schimbat înspre folosul primministrului Fejérváry. Incredinţat din partea M-Sale contele Andrássy a pertractat cu coaliţia; aceasta însă iarăş a pus M.-Sale condiţiuni, cari nu le-a primit. Acum se fac pregătiri pentru introducerea unei stăpâniri absolutistice, dacă cumva coaliţia nu se va gândi până la urmă, ca totuşi ea să primească puterea.

— **Curs de limba română pentru oficianţii străini.** Alexandru Ioanovich, vicecomitele comitatului Timiş, a luat hotărirea să deschidă în Timişoara un curs de limba română pentru oficianţii comitatenzi, cari nu ştiu româneşte. Cursul s'a şi deschis şi iau parte la el vre-o 40 oficianţi. Profesor este d-l Al. Mihuţa.

— **»Bihoreana«** din Oradea mare îşi va ţinea adunarea generală în 22 Febr. n. 1906. Din raportul, ce ni s'a trimis, vedem, că în anul trecut — având acum şi filială în Tinca a realizat un câştig curat de 70500 cor. cu vre-o 5000 mai mult ca anul trecut. Pentru scopuri de binefacere a menit 2% din acest câştig, 810 cor. —

— **Un isvor de apă vindecătoare** s'a descoperit în comuna românească *Ghirbom* (comitatul Albei de-jos p. u. Vingard.) S'a fost făcut comasare. Doi ţerani, cari au căpătat locul de moşie laolaltă s'au hotărît să-şi facă o fântână pentru adăparea vitelor. Au făcut'o şi a eşit o apă mândră, dar vitele nu voiau să bee. O gustară oamenii şi aflară că zeu aceea e amară. Cercându-se s'a aflat că apa e minunată de leac pentru boalele de rînză, stomac şi ficat. Curăţeşte stomacul ca şi apa minunată de Buda «Hunyadi János» dar în mod mai domol şi nu trebue să bee cineva aşa multă! Pentru stomac se zice că ar fi mai bună decât apa vestită de Karlsbad. Un geolog a declarat, că de ar săpa 50 metri afunzime ar eşi apă caldă, ca şi la Karlsbad. Locul cu isvorul la cumpărat învăţ. Frăţila din Ghirbom şi cu d. G Pop. şi au de gând să alcătuiască o tovărăşie mai mare pe acţii, ca să esploateze acest isvor de însănetoşare şi de bani. Bun lucru ar face, mai ales că în mâni româneşti avem puţine isvoare de acestea de Dzeu lăsate. —

— **Un tesaur de familie** pentru toate boalele e netăgăduit: *balsamul şi alifia Centifolia ale apot. Thierry*, ale căror putere vindecătoare e recunoscută de toate autorităţile medicale. Mii şi mii de scrisori de mulţămită aproabă efectul sigur al acestui mijloc. Cartea aci referitoare se trimite gratuit prin apoteca lui Thierry la îngerul păzitor în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn.

CĂRŢI NOUE ŞI REVISTE

— **Istoria ortografiei româneşti** a apărut scrisă ungureşte, într'un volum mare de aproape 300 pagini, cu titlul următor:

A román helyesirás története, irta Dr. Siegescu József, fögymnaziumi tanár, Budapest, 1906.

Mai de mult, când chestiunea ortografiei pasiona pe aproape toţi aşa numiţii inteligenţi români o astfel de carte ar fi fost un eveniment epocal, care ar fi cuprins paginile cele dintâiu a jurnalelor şi ar fi fost obiectul conversaţiei, uneori foarte înfocate, la toate întâlnirile. Autorul ar fi avut de hac cu toată lumea; ar fi primit scrisori peste scrisori şi ar fi avut la ce răspunde în particular şi în public, vr'un an de zile, până s'ar fi potolit pasiunile agitate. Astăzi numai este aşa de primejdios a scrie despre ortografie. De când *Academia română* a luat asupra sa sarcina ingrată, de a norma cursul unei desvoltări naturale, publicul nu se mai pasionează de ortografie, a devenit aşa de tolerant, încât şi azi mai pot scrie mulţi, în dragă voie, după etimologismul lui *Tentamen criticum*, să nu mai ponenim de al lui Cipariu, care pe ici colea stăpâneşte cu neştirbită auctoritate.

Acum se întâmplă uşor omului, care scrie o carte despre ortografie, ca să nu fie băgat în seamă. Ce mai impoartă azi ortografia? A Academiei, cea mai nouă e foarte simplă şi resonabilă, dar pentru aceea totuşi mulţi nu o urmează, din o pricină ori alta.

Cartea d-lui Dr. Siegescu e scrisă pentru Unguri; Românii puţini vor ceti-o, deşi printre cărţile de ortografie aceasta se distinge prin espunere uşoară şi prin mulţime de facsimile după monumentele mai vechi de limbă. Unele din acestea, mai mult curiozităţi literare, au fost scoase la iveală anume de dl Dr. Siegescu. (D. e.: *Lupta şoarecilor şi a broaştelor*, tradusă din ungureşte, după Csokonai Vitéz M. tot de un Ungur, Koncz József, care începuse a o traduce întâiu latineşte, dar pe urmă s'a gândit că de o va traduce în versuri româneşti »nu numai toată românimea, ci şi partea cea mai mare a Ungurilor din Ardeal« o vor înţelege.

Eată cum scria româneşte Ungurul Koncz Jozsi:

Nui ká á me vesztit nume
Pe fátzá pămuntului
Mă kunaste toate lume
Si csizmás' Ajudului
Áj Dumnátá Kálendáre
De hel máre Tituláre
Din Bécs şi din Bukuresty.

Astfel de modele şi facsimile cuprind o parte însemnată a cărţii dlui Dr. Siegescu, care se vede, că pelângă toate ocupaţiunile sale în Budapesta se ocupă cu drag de limba maicii sale şi de literatura ei.

— **Predici sau învăţături** la toate Duminicele şi Sărbătorile anului culese de Petru Maior de *Dicio-Sân-Mărtin*, paroch Sas-Reghinului şi protopop Gurghiului în Ardeal, precum şi la înălţatul crăiescul locumteneţiale Consilium al Ungariei crăiesc cărţilor revizor. Editate acum întâiadată cu litere latineşti după ediţia din Buda dela 1811 de *Dr. Elie Dăianu*, paroch şi protopop în Cluj Tipografia »Carmen«, Petru P. Bariţiu. 1906. — Partea I. Cuprinzând 11 predici: Dela Dumineca vameşului şi fariseului până la Vinerea mare a patimilor. Preţul *1 cor.*

In format octav, pe 124 pagini, aceasta broşură este începutul unei publicaţiuni mari, care va cuprinde toate predicele vestitului protopop Petru Maior, în 2 volume.

Volumul I. (pe Dumineci) va eşi în 4 broşuri, ca aceasta. în cursul anului 1906, ca preoţii să aibă înainte predicile ce vin a se folosi.

Tipariul e frumos şi îngrijit. Cât pentru cuprins clerul mai tiner, care n'a învârtit, poate nici n'a văzut ediţia cea mare, cu cirile, dela 1811, nici idee n'are ce bogăţie şi adâncime de învăţătură cuprind aceste predici.

Prenumeraţiuni şi comande primeşte administraţia *»Rĕvaşului«*. Volumul întâi costă întreg 4 cor. Pentru cei ce trimit înainte preţul plus *50 fil. porto*, se vor trimite *francate* toate broşurile (1—4), cum apar. Broşura aceasta se trimite pentru **1 cor. 15 fil.** prin postă.

Contra slăbăciunii la bătrâneţe

şi a neputinţii ce se poate trage din deosebite cause, ca urmări a boalelor avute ori la copii ce slăbirea pricinuită de creşterea dinţilor se poate aplica cu strălucit efect *emulsiunea lui Scott*. Nime nu se va scârbi *de emulsiunea lui Scott*, pentru că are un gust bun se poate mistui de ori şi cine deoarece prin mijlocirea neîntrecutei emulsiunii *a lui Scott* oleiul trece repede prin organismul trupului, fără să pricinuească în mistuire ceva turburare.

Pentru veritabila *emulsune alui Scott* garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o ştiucă mare.

Se căpătă în toate farmaciile.

Cu provocare la această foaie, trimiţând înainte 75 fil. în marce postale, serveşte cu sticlă de model

Dr. Budai Emil
»Városi gyógyszertára«
BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 34/50.
Preţul sticlei orginale Cor. 2·50.

Poşta redacţiunii.

D-lui I. Post — escu. Bucureşti. Din scrierile episcopului Prohászka, după cât ştim, nu s'a tradus în româneşte nimic, afară de aceea ce apare acum în »Rĕvaşul« şi se va scoate şi în broşură separată.

Secărîmb. 5 cor. am transpus la »*Orizontul*«. Pe viitor binevoiţi a trimite deosebit abonamentul.

Melas. Cea ce scrii nu e pentru noi nici ca limbă, nici ca subiect. Poate s'ar primí la foi economice.

Cui îi place sĕ-şi îmbrace copii frumos sĕ cumpere haine frumoase şi ieftine dela

Stein S. és Trsa, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás Király-tér Nr. 1.

Haine pentru fetiţe dela 1—14 ani cu 1 fl. şi mai sus. — Hain pentru băieţi 1—14 ani 1 fl. şi mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus. Pălării, capişoane, şurţe, rochiţe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci sĕ pregătesc corsete după mĕsură în cele mai noue forme. (79) 20

Sz: 3614/905
tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A hidalmási kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Tamás Simon ügyvéd által képviselt Nerdán Gligor végrehajtatónak Csogolás Togyer lui Gyorgye topaszentkirályi lakós végrehajtást szenvedő elleni 20 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmási kir. jbiróság területén levő T.-sztkirály községben és határán fekvő és a topasztkirályi 202 sz.tjkvben Csogolás Togyer lui Gyorgye, Csogolás Florika f. Doezsán, Számokáné a kk. Csogolás Zófia és Mária nevén A † 1—7 rendsz. a. felvett ingatlanokra, még pedig a végrh. törvény 156 §. rendelkezése következtében nem csak a végrehajtást szenvedő 1/4 rész, hanem a nevezett társtulajdonosok 3/4 rész jutalékára is **vagyis az egész ingatlanokra** és pedig az 1 rendsz. 215/2 hrsz. belsőre 359 kor., a 2 rendsz. 644 hrsz. rétre 55 kor., a 3 rend 825 hrsz. szántora 29 kor., a 4 rend 1327 hrsz. szántora 78 kor., az 5 rend 1694 hrsz. rétre 16 kor., a 6 rend 1700. 1701 hrsz. szántó és rétre 54 kor., és a 7 r. 1814. 1815 hrsz. szántóra 141 kor. becsértékben mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1906 évi márczius hó 3-ik napján d. e. 10 órakor T. Sztkirály** község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is elfog adatni.—

Árverezni szándékozók tartóznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60 t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Hidalmás 1905 deczember 14-én.

A kir. tkvi. hatósága.—

PAPPs. k.,
kir. aibiró.

Sz. 3604/1905.
tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDFTMÉNYI KIVONAT.

A hidalmási kir. jbiróság mint telekkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Tamás Simon ügyvéd által képviselt Prekup Gyorgye végrehajtatónak Márkis Juon tottelki lakós végrehajtást szenvedő elleni 55 kor. 70 fill. tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmási kir. jbiróság területén levő Tottelke községben és határán fekvő és a tottelki 377 sztjkvben végrehajtást szenvedő Márkis Iuon a Stefanu Szucsului nevén felvett. A † 2. 3. 7—13 rend. 216/2. 217. 160. 739. 810. 863. 1009. 1354. 1356. 1684. 1891. 1892. hrsz. ingatlanokra a 6. alatt özv. Prekup Togyerné szül: Gálos Anyicza javára bekelezett 1/5 részbeni haszonélvezeti jog fentartása mellett 692 kor, — 2., a tottelki 89 sztjvkben felvett A I. 23 r. 1237., 1238 hrsz. ingatlanra még pedig a végrhtörv. 156 §-nak rendelkezése folytán nem csak a végrh. szenvedő 1/2 rész, — hanem a társtulajdonos Prekup Szia férj: Gálos Stefánné 1/2 rész jutalékának is vagyis az egész ingatlanra a C 1. alatt özv. Prekup Togyerné szül. Gálos Anyicza javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartására 56 kor, — 3., a tottelki 351 tjkben felvett 1059/73 hrsz. ingatlanra szintén a végrh. törv. 156 §-nak rendelkezése folytán nem csak a végrehajtást szenvedő 3/8 rész hanem társtulajdonosok Precup Szia f. Gálos Stefánné, Maris Iuon és neje Veres Mária 5/8 rész jutalékára is vagyis az egész ingatlanra 16 kor, — 4., a tottelki 348 sztjkvben felvett A † 1 rendsz. 905. 906 hrsz. ingatlanra hasonlo képen a végrh. törvény 156 §-nak rendelkezése folytán nem csak végrehajtást szenvedő 1/4 rész, hanem a társtulajdonos Gálos Nikuláj és neje Gálos Flore 3/4 rész jutalékára is vagyis az, egész ingatlanra 16 kor, és 5., a 346 sztjk vben végrehajtást szenvedőnek jog utódai Gálos Iuon és neje Gálos Todoszia nevén felvett A † 1 r. 78. hrszámu belsőségre a végrh. törv. 156§-nak rendelkezése folytán nem csak a végrehajtást szenvedőtiletett 1/4 rész jutalékára hanem a többi 3/4 rész jutalékra vagyis az egész ingatlanra 492 kor, becsértékben mint azonnal megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1906 évi február hó 28 dik napján d. e. 10 órakor Tottelke** községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szádékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10 % ját készpénzben vagy az 1881 60 tcz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 év november hó 1-én 3333 az, a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §.-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezében letenni, vagy az 1881. 60 tez 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiáilitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir jbiróság tkv. hatósága.

Hidalmás, 1905 deczember hó 12-én.

PAPP, s. k.
kir. albiró.

Fiecare damă 5—6

află la mine câştig lateral preţios cu lucruri de mână, lucrul se dă în ori ce loc! Prospect cu modele gata se trimit pentru 30 fil. (în marce) **Regine Beck.** Viena XX., Brigittenauerlände 28.

Weisz & Comp.

Atelier şi magazin
de haine pentru bărbaţi şi copii.
Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reîntorcându-mă din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, îmi iau îndrăsneala de a atrage luarea aminte a p. t. public şi părinţi asupra prăvălii şi magazinului nostru bogat, provăzut cu haine de bărbaţi şi de copii, fiind în stare de a efectui şi cele mai delicate comande.

Mare magazin de ţesături engleze şi scoţiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării şi de bunde de oraş şi de călătorie, paltoane sport şi daneze de piele şi alte mărfuri aparţinătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încredinţa pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun şi mai ieftin isvor de cumpărare.

Cu stimă cere părtinirea preţioasă a p. t. public

(82) 11—20 **Weisz & Comp.**

„THE STANDARD"

fondată în anul 1825.

Efectueşte **asigurări pe viaţă** pe lângă condiţiuni foarte favorabile.

Incasso anual	Avere proprie
Cor.: **34,600.000**	Cor.: **274,000.000**
Dividende solvite	Despăgubiri de viaţă
Cor.: **170,000.000**	Cor.: **570,000.000**

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.
Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).
Centrala generală:
Edinburg. (Anglia).

Cruce sau stea dublă
electro-magnetică.
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.

Vindecă şi înviorează pe lângă garanţe.

Deosebită atenţiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 de ani.

Aparatul acesta vindecă şi foloseşte contra *durerilor de cap şi dinţi, migrene, neuralgie, împedecarea circulaţiunii sângelui, anemie, ameţeli, ţiuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni şi la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenţa, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulată a sângelui* şi multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. *In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părţile lumii, cari preţuesc cu mulţămire invenţiunea mea şi ori-cine poate examina aceste atestate.* Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atenţiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta«* de oare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât şi în Austro-Ungaria a fost *oficios oprit* fiind nefolositor, pe când *aparatul meu e în genere cunoscut, apreţiat şi cercetat.* Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Preţul aparatulni mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Preţul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii şi femei de constituţie foarte slabă.

Expediţie din centru şi locul de vânzare pentru ţară şi străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,
6—52 **V., strada Vadász 42 G. colţul strada Kálmán.**

Credit personal!

Cu şi fără garanţe pentru oficieri, preoţi, amploiaţi de curte, de stat, pentru amploiaţi privaţi, pentru învăţători, negutători, meseriesi, aplicaţi comerciali, pentru dame cu drept de pensiune şi pentru privaţi de ori ce categorie pe un limp de 1/4—25 ani, fiind a se replăti sau în rate tunare, sau la fiecare pătrar sau jumătate de an, când capitalul şi camăta deodată se solvesc!

Specialitate: Credit personal în senzul anchetei din Paris-Viena (capitalizarea lefei.)

4%! 4%! 4%! 4%!

Credit real!

dela 300 cor. în sus pe locul I. II şi III. pentru posesori de realităţi, de pământuri, de camete de case provinciale, de vile, de fabrice, de băi de mori, de izvoare minerale şi de alte izvoare, pentru posesori de ocne de peatră şi or ce fel de proprietăţi în mărimea de a 3-a parte a valorii preţuite.

Credite pe zidiri!

Pe zidiri de ori ce fel solvibile în 2—3 rate conform stadiului încare se află zidirea.

Convertirea datoriilor la privaţi şi la bănci.

Escompturi de cambii şi reescompturi şi schimb de accept pentru comercianţi!

Noi pregătim şi financiăm planuri pentru întreprinderi, cari au să se înfiinţeze. Primim apreciări tehnice şi geologice prin oameni de specialitate. Ne ocupăm de transformarea intreprinderilor existente în societăţi pe acţii.

Lucru de tot real! Resolvare repede şi discretă prin institute din ţară şi prin institute anglese-francese de prima clasă.

Referenţe prime! 5—12

Cereţi prospect!

Pentru răspuns să se alăture marcă postală!

Meller L. Egyed
Budapest, V., Váczi-körut 26.

Scutit prin lege: ori ce imitaţiune şi reproducere oprită.

Necunoaşterea legii nu e scuză.

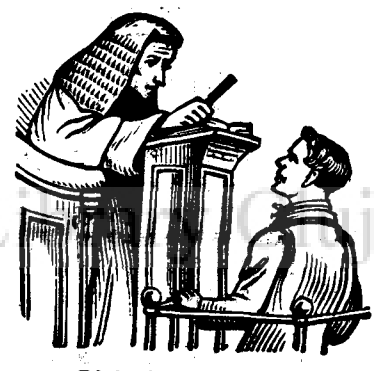

Judele: Osânditule, d-ta ţi-ai prăpădit banii până la ultimul criţar, pe lucruri de nimica, deşi trebuia să ştii, ca ori şi care, că *numai balsamul şi unsoarea Zentifolie a lui Thierry* ***singură e un mijloc*** sigur în toate cazurile precum dovedesc aceasta nenumărate scrisori de mulţămită.

Pîrîtul: Durere m'am lăsat sedus de multe ori şi am folosit mai mult balsamuri falsificate şi mijloace nefolositoare, ce mi-s'au recomandat, ceea ce îmi pare rău din toată inima.

Judele: Necunoaşterea legii nu e scuză. Pentruce nu ţi-ai procurat d-ta broşura cu dovezi nenumerăte dela apotheca lui Thierry, ce se dă gratis.

Pîrîtul: Durere n'am ştiut nici asta.

Judele: Sub condiţiunea, că vei procura-o aceasta, de astădată eşti achitat pentru negligenţa de a grijl de sănătatea d-tale şi a celor din casă. Peste tot în viitor să te fereşti de ori ce lucruri falsificate şi să ţii tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Legile sanitare poftesc, ca să le ţinem strict şi ori ce călcare a lor se pedepseşte aspru sau prin morb sau prin slăbiciune. Balsamul lui Thierry stă întru ajutorul omenimii bolnăvicioase şi lecuieşte ori ce boală. Şi d-ta nu mai ai de suferit, dacă îl ţii în casă în totdeauna şi-l foloseşti.

Balsamul lui Thierry este un mijloc fără păreche contra *tusei, catarului, durerii de pept, tuberculosei, a înflamaţii de gât, a răguşelii a bronchitei, a durerii de plămâni şi de ficat, contra sgârciurilor de stomac, a colicei, a perturbaţiilor în rânză,* şi mai eles contra *influenţei.* Preţul: 12 sticle mici sau 6 duple sau *una mare cu patent 5 cor. franco.*

Unsoarea *Zentifolia a lui Thierry* este un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamaţiuni, boale de piept, orbanţ, copturi, şi umflăturl, buboaie, vătămături, beşicături şi ori ce boală de piele la prunci.

Această unsoare înmoaie şi depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca ţeruse, gläji, ţanduri, nisip etc. fără durere, împiedică înveninarea de sânge şi face superfluă ori ce operaţiune împreunată cu durere.

Preţul la 2 dose francat 3 cor. 60.

Broşura cu miile scrisori de mulţămită se trimite ori şi cărui gratis şi franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capătă la apotheca A. Thiery în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török şi Dr. I. G. L. Egger în Budapesta, L. Vértes în Lugos. 4—26

Tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu, Cluj — Kolozsvár.

Baritiu P. Petru